

Без сарадње привреде и инспекција нема ефикасног сузбијања сиве економије и нелојалне конкуренције.

Струковно удржење инспектора МИНС и РПК Моравичког и Рашког управног округа су 17. октобра у Чачку, поводом обележавања Дана инспектора Србије одржали конференцију, ондносно стручни скуп са привредницима из више градова на тему „Инспекторска заједница и партнери у мисији стварања повољнијег пословног окружења“. Конференцијом су руководили Драгоман Пауновић, председник МИНС и Зоран Павловић, почасни члан МИНС и некадашњи помоћник министра за инспекцијски надзор у два министарства.

Стручни скуп је организован ради промоције права привреде у новом приступу инспектора (транспарентан и ефикасан инспекцијски надзор заснован на принципима анализе ризика) као и неопходности успостављања партнерског односа између инспекција и привредника у борби против нелојалне конкуренције, сузбијању сиве економије и стварању повољнијег амбијента за одрживо пословање привредних субјеката који послују у складу са законским прописима. Овај скуп доприноси подизању свести јавности о значају инспекција за цело друштво са циљем перцепирања превентивне улоге инспекција, а не повезивања са казненом политиком, као и повећање угледа професије инспектора у друштву. Да би се наведени циљеви постигли, неопходно је успоставити стални дијалог привреде и грађана са инспекцијским службама, а присутни привредници су предложили да је корисно овакве скупове организовати два пута годишње.

Чули смо замерке и и предлоге привредника везано за рад инспекцијских служби али и претставнике инспекцијске заједнице који су поред изношења примера из праксе са којима се сусрећу на терену, одговарали на питања привредника који се суочавају са озбиљним изазовима, а најозбиљнији је борба против сиве економије. Привредници су поред наведеног посебно указали на велики проблем: да се приликом контроле инспекције у угоститељским и другим објектима веома често изричу мере забране обављања делатности иако је утврђена неправилност малог и занемарљивог значаја. Сматрају да то није у духу реформи о којима причамо.

Павловић је истакао, а присутни су се сагласили, да је мера забране вршења делатности, као најстрожија управна мера, за неправилност мањег обима контрапродуктивна, како за привредне субјекте тако и за државу, а посебно је указао да такве мере нису ни у складу са начелом сразмерности које је прописано системским законима јер нису сразмерне ризицима, незаконитости и штети коју проузрокује противправно понашање, те да је потребно изменом или аутентичним тумачењем прописа омогућити да се при вршењу контроле не зауставља процес рада ако су утврђене неправилности малог значаја. Упознао је привреднике да се у струковној организацији већ разговарало на ову тему, као и да је већ договорено да на следећој седници Координационе комисије за инспекцијски надзор, председник МИНС Драгоман Пауновић изнесе закључке и предлоге са овог скупа, а посебно захтеве великог броја

привредника да се Актом о примени прописа које доноси ресорни министар и које је обавезујуће за поступање инспекција, утврди да се мера забране обављања делатности не одређује увек и по аутоматизму, него због учињених неправилности у поврату (други, трећи и више пута), односно ако постоји значајна опасност по јавни интерес.

Сви присутни су се сагласили да се однос између привредних субјеката и инспекција мора мењати, а циљеви рада инспекција се не могу огледати у већем броју казни и њиховим већим износима него у стварању боље заштите у оквиру закона. Закон о инспекцијском надзору увео је одређене алтернативне инструменте, у првом реду, службене саветодавне посете и друге мере у циљу превентивног деловања али и процену ризика на основу које се одређује учесталост и сразмерност инспекцијског надзора. Инспекција није дужна да врши инспекцијски надзор када је процењени ризик незнатан. Из наведеног произилази оправдано очекивање привредника да инспекције превентивно поступају са „добром“ привредом, а репресивно и кажњиво према привреди која ради и послује у сивој зони.

Овај скуп са привредницима је само потврдио исправност досадашњих предлога МИНС према ресорном министарству за наставак обустављених реформи инспекцијских служби. Недопустиво мали број инспектора али и забрињавајуће мали број систематизованих радних места службеника који врше инспекцијски надзор је узрок недовољног превентивног и саветодавног рада инспекција као и недовољном обухвату субјеката и објеката надзора.

Закључци

За стварања повољнијег пословног окружења неопходно је успоставити партнерски однос између инспекција и привредника али и стални дијалог привреде и грађана са инспекцијским службама.

Потребно је повећати капацитете инспекција које приоритетно усмерити према превентивном поступају са „добром“ привредом, а репресивном и кажњивом према привреди која ради и послује у сивој зони.

Недовољан и мали број инспектора доприноси неефикасној борби против нелојалне конкуренције и сиве економије, што негативно утиче на стварање амбијента за одрживо пословање привредних субјеката који послују у складу са законским прописима.

Са закључцима и предлозима привредника упознати Координациону комисију за инспекцијски надзор и ресорна министарства.

МРЕЖА ИНСПЕКТОРА СРБИЈЕ